ชื่อเรื่อง การค้นคว้าแบบอิสระ

การปฏิบัติของเกษตรกรในการปลูกสับปะรดตาม คำแนะนำของโรงงานอุตสาหกรรมกับกุณภาพของ ผลผลิตในตำบลบ้านเสด็จ จังหวัดลำปาง

ชื่อผู้เขียน

นางสาวศิริลักษณ์ ใจขาว

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.	นรินทร์ชัย	พัฒนพงศา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	คุษฎี	ณ ลำปาง	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	กฐิน	ศรีมงคล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	วราภา	คุณาพร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาลักษณะพื้นฐานบางประการของ
เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ในเขตตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเมือง จังหวัด ลำปาง การปฏิบัติใน
การปลูกสับปะรด ของเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายข้างต้นตามคำ แนะนำ ของโรงงานอุตสาหกรรม
กับคุณภาพของผลผลิต ความสัมพันธ์ระหว่าง การปฏิบัติของเกษตรกรในการปลูกสับปะรด
ตามคำแนะนำของโรงงานอุตสาหกรรมกับคุณภาพของผลผลิต ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอ
แนะของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ในพื้นที่ตำบลบ้านเสด็จ

เกษตรกรผู้ได้รับการสุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปลูกสับปะรด ในพื้นที่เป้าหมายดังกล่าวจำนวน 97 ราย โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน(Multi - Stage Sampling) ทำการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ในปี 2539 และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อหาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยง เบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Spearman rank correlation coefficient โดย ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistical Package for the Social Science)

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดที่ตอบคำถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เป็นหัว หน้าครอบครัว มีอายุเฉลี่ย 45.9 ปี มีการศึกษาในระดับชั้นประถมต้น มีพื้นที่ปลูกสับปะรด เป็นของตนเองโดยเฉลี่ย 12.52 ไร่ มีทุนที่ใช้ในการปลูกสับปะรดเฉลี่ย 20,041.24 บาท มีราย ได้จากการขายสับปะรดเข้าสู่โรงงานอุตสาหกรรม เฉลี่ย 15,789 บาท และรายได้จากการขาย สับปะรดเพื่อการบริโภคสดเฉลี่ย 20,223 บาท

การปฏิบัติของเกษตรกรในการปลูกสับปะรคตามคำแนะนำของโรงงาน อุตสาหกรรม กับกุณภาพของผลผลิต พบว่า เกษตรกร ส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติตามคำ แนะนำของโรงงาน อุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 55.41 และปฏิบัติตามคำแนะนำของโรงงานอุตสาหกรรม คิดเป็น ร้อยละ 44.59

จากการทดสอบสมมุติฐานพบว่า เกษตรกรที่มีการปฏิบัติในการปลูกสับปะรดตามคำ แนะนำของโรงงาน จะมีผลผลิตที่มีคุณภาพที่ดีกว่าเกษตรกรที่ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ และกุณ ภาพสับปะรดพบว่ามีความสัมพันธ์ในทางบวกและมากพอสมควรของการปฏิบัติในการปลูก สับปะรดตามคำแนะนำของโรงงานกับคุณภาพผลผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากค่า สัมประสิทธิ์ของสเปียร์แมน ที่ระดับ .01

ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ในพื้นที่เป้าหมาย คือ การทำลาย ผลผลิตของหนู การขาดแคลนแรงงาน และขาดแคลนเงินทุน เกษตรกรมีข้อเสนอแนะคือ เกษตรกรต้องการให้หน่วยงานทางราชการที่เกี่ยวข้องทำการส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ในด้าน เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการผลิตสับปะรด เพื่อที่จะให้ผลผลิตมีกุณภาพมากขึ้นและต้องการให้ช่วย เหลือในด้านปัจจัยเบื้องต้นในการผลิตได้แก่ ปุ๋ย ยา ฮอร์โมนและสารเคมีต่างๆ ที่จะทำให้ สับปะรดมีกุณภาพดีขึ้น

ผู้วิจัยได้เสนอแนะไว้ว่า ควรมีการศึกษา ค้นคว้าทดลองเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมเพื่อ เป็นข้อแนะนำว่าเกษตรกรควรปลูกสับปะรดเท่าใดที่จะขายให้แก่โรงงานและเท่าใดที่ควรขายให้ แก่ผู้บริโภคสับปะรดสด

Independent Study Title : Farmers' Pineapple Cultivation Practices

According to the Factory's

Recommendations and the Resulted

Output Quality in Tambon Bansadet,

Lampang Province.

Author : Miss Siriluk Jaikaow

M.S.(Agriculture) : Agricultural Extension

Examining Committee :

Assoc. Prof. Dr. Narinchai Patanapongsa Chairman

Assist. Prof. Dusadee Nalampang Member

Assist. Prof. Katin Srimongkol Member

Assist. Prof. Warapa Kunaporn Member

Abstract

The main purpose of this study was to find out the background of Farmer's pineapple in tambon Bansadet, Lampang province. Their practices according to the factory recommendations and resulted output quality were also examined. It was also aimed to obtain their problems and recommendations in the target area.

Ninety - seven farmers were randomed by multi - stage sampling. This survey was conducted in 1996 by interviewing through the use of questionnaires and the data were analysed by using percentage, standard deviation and Spearman rank correlation coefficieant by using SPSS (Statistical Package for the Social Science) for Window.

It was found that most of the farmers interviewed were the head of the household with the average age of 45.92 years and finished the elementary school. They used their land to grow pineapple with the average area of 12.52 rai and invested money as input with the average of 20,041.24 bath. Thier average income from selling

pineapple to the factory was 15,789 bath and from selling as fresh fruit to consumer was 20,223 bath.

As far as the factory's recommendation was concerned, 55.41 percent of farmers were not practiced according to the recommendation and 44.59 percent followed the guideline.

The relationship between the fruit quality and those followed the recommendation were found significant at .01 level. The hypothesis that the farmer's pineapple cultivation practices according to the factory's recommendated was positively correlated with the fruit quality.

The farmers specified their major problems that their crops were destroyed by rat, shortage of labour and lack of cradit to buy farm inputs. The farmers suggested the organization of concerned for these assistance (a) transfer the pineapple technology to them and (b) provide them with farm inputs such as , fertilizer, hormone, and the other chemicals so that they get better farm output.

In conclusion, more research is needed to find out appropriate approaches to help the farmers to earn more income from selling their fruits to the factory and/or to the general consumer.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved